

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης

Πανεπιστήμιο Πατρών

Τίτλος Πράξης: Υποστήριξη παρεμβάσεων ισότιμης πρόσβασης ΑμεΑ και άλλες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο Πανεπιστήμιο Πατρών» με Φ.Κ. 83072 και MIS 6006858 που συγχρηματοδοτείται από Ευρωπαϊκούς (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και Εθνικούς Πόρους μέσω του Ε.Π. «Δυτική Ελλάδα 2021-2027»

Οδηγός για την ανάπτυξη προσβάσιμων ιστοτόπων

Επιμέλεια: Μηλιτσοπούλου Χρυσάνθη

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πίνακας περιεχομένων

Πίνακας περιεχομένων	2
1. Εισαγωγή.....	4
Αναπηρίες που δυσχεραίνουν την ισότιμη πρόσβαση στο Διαδίκτυο	4
2. Πρότυπο WCAG 2.2	5
Αρχές και κατευθυντήριες οδηγίες	6
Γράφημα WCAG 2.2	8
3. Λίστα καλών πρακτικών και συμβουλών.....	9
3.1 Τίτλοι ιστοσελίδων	9
Συμβουλές	9
Παραδείγματα	9
3.2 Επικεφαλίδες.....	10
Συμβουλές	10
3.3 Πλοήγηση, πρόσβαση με χρήση πληκτρολογίου και οπτική εστίαση	10
Συμβουλές	10
Παραδείγματα.....	12
3.4 Εναλλακτικό κείμενο για εικόνες	13
Συμβουλές	13
Παραδείγματα.....	14
3.5 Χρήση χρωμάτων και χρωματική αντίθεση	14
Συμβουλές	14
Παραδείγματα.....	15
3.6 Εναλλακτικά πολυμέσων (video, ήχος).....	16
Σημαντική Ορολογία	17
Συμβουλές	17
3.7 Πίνακες	18

Συμβουλές	18
3.8 Φόρμες, ετικέτες και σφάλματα	19
Συμβουλές	19
Παραδείγματα	20
3.9 Γραμματοσειρές	20
Συμβουλές	20
4. Συνοπτικές οδηγίες για έλεγχο	21
5. Βιβλιογραφία	24

1. Εισαγωγή

Η Προσβασιμότητα είναι ένα βασικό ανθρώπινο δικαίωμα και έχει ως σκοπό την ισότιμη πρόσβαση των Ατόμων με Αναπηρία και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες στο Διαδίκτυο και στις Εφαρμογές για φορητές συσκευές, γεγονός που συμβάλλει στην ανεξαρτησία τους και την πλήρη συμμετοχή τους σε όλες τις πτυχές της καθημερινότητας.

Η Προσβασιμότητα αναφέρεται στις αρχές και στις τεχνικές που πρέπει να τηρούνται κατά το σχεδιασμό, την κατασκευή, τη λειτουργία, τη συντήρηση και την επικαιροποίηση Ιστοτόπων και Εφαρμογών, προκειμένου να καθίστανται προσβάσιμοι στους χρήστες, ιδίως στα Άτομα με Αναπηρίες (δηλαδή άτομα με μακροχρόνιες σωματικές, ψυχικές, διανοητικές ή αισθητηριακές δυσχέρειες, οι οποίες, σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια, ιδίως θεσμικά, περιβαλλοντικά ή εμπόδια κοινωνικής συμπεριφοράς, μπορεί να παρεμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή των ατόμων αυτών στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους).

Ο παρόν οδηγός αναφέρεται κυρίως στην Προσβασιμότητα Ιστοτόπων. Ωστόσο οι ίδιες αρχές μπορούν, με μικρές αποκλίσεις, να εφαρμοστούν και στις Εφαρμογές για φορητές συσκευές.

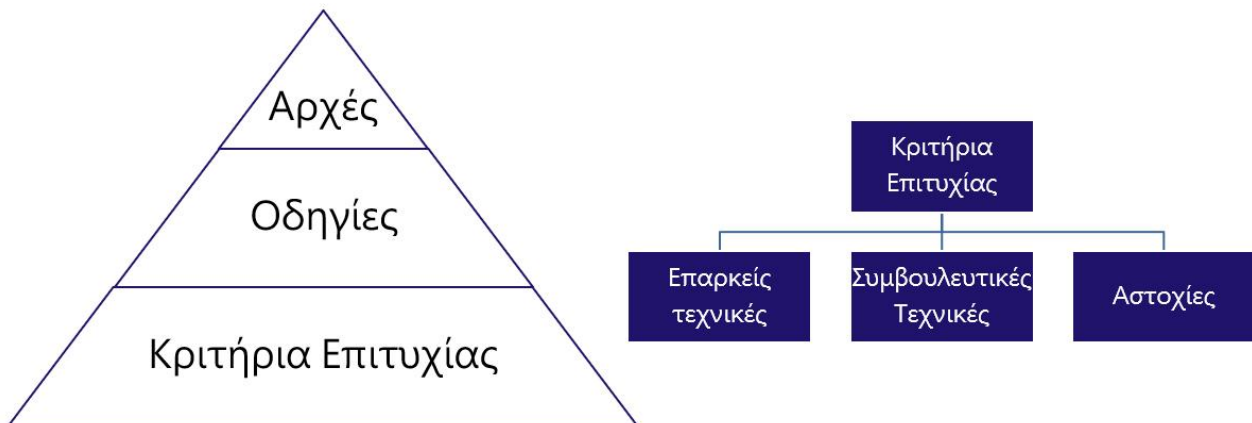
Αναπηρίες που δυσχεραίνουν την ισότιμη πρόσβαση στο Διαδίκτυο

Υπάρχουν διάφορων ειδών αναπηρίες οι οποίες μπορούν να δυσκολέψουν ένα άτομο κατά τη χρήση και την αλληλεπίδραση με το Διαδίκτυο. Συνοπτικά κάποιες από αυτές είναι:

- Όρασης
 - Τύφλωση
 - Μειωμένη όραση
 - Αχρωματοψία
- Ακουστικές
 - Κώφωση
 - Δυσκολία στην ακοή
- Κινητικές
 - Δυσκολία στην κίνηση των χεριών και των καρπών
 - Περιορισμένη ακρίβεια στην εστίαση
 - Χαμηλός χρόνος απόκρισης
- Αντίληψης και νευρολογικές

- Ανικανότητα οπτικής και ακουστικής κατανόησης των όσων βλέπει και ακούει αντίστοιχα
- Μη δυνατότητα συγκέντρωσης και εύκολη διάσπαση της προσοχής
- Περιορισμένη μακροπρόθεσμη ή βραχυπρόθεσμη μνήμη
- Άλλες διαταραχές, όπως για παράδειγμα η επιληψία

2. Πρότυπο WCAG 2.2

Σχήμα 1: Οπτική απεικόνιση της δομής του Προτύπου WCAG 2.2

Αρχές

Αποτελούν το ανώτατο επίπεδο καθοδήγησης. Υπάρχουν 4 Αρχές και παρέχουν τα θεμέλια της Προσβασιμότητας στον Παγκόσμιο Ιστό.

Οδηγίες

Είναι το αμέσως επόμενο επίπεδο καθοδήγησης κάτω από τις αρχές. Υπάρχουν 13 Οδηγίες οι οποίες παρέχουν τους βασικούς στόχους που πρέπει να επιτευχθούν, προκειμένου το περιεχόμενο να είναι πιο προσιτό σε χρήστες με διαφορετικές αναπηρίες. Οι οδηγίες δεν μπορούν να ελεγχθούν, αλλά παρέχουν το πλαίσιο και τους γενικούς στόχους για την καλύτερη κατανόηση των κριτηρίων επιτυχίας και την ορθότερη εφαρμογή των τεχνικών.

Κριτήρια Επιτυχίας

Για κάθε οδηγία, παρέχονται ελεγχόμενα κριτήρια επιτυχίας που επιτρέπουν τη χρήση του WCAG 2.2. Για κάθε κριτήριο επιτυχίας ορίζεται ένα επίπεδο συμμόρφωσης. Υπάρχουν συνολικά τρία επίπεδα συμμόρφωσης: A (χαμηλότερο), AA (μεσαίο) και AAA (υψηλότερο).

Επαρκείς και Συμβουλευτικές τεχνικές - Αστοχίες

Για καθεμία από τις οδηγίες και τα κριτήρια επιτυχίας του Προτύπου WCAG 2.2 παρέχεται μία πληθώρα τεχνικών. Αυτές οι τεχνικές είναι ενημερωτικού χαρακτήρα και χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: σε αυτές που επαρκούν για την ικανοποίηση των κριτηρίων επιτυχίας και σε αυτές που είναι συμβουλευτικές. Οι συμβουλευτικές τεχνικές υπερβαίνουν αυτό που απαιτείται από τα μεμονωμένα κριτήρια επιτυχίας και επιτρέπουν τη διευθέτηση των οδηγιών με καλύτερο τρόπο.

Όπου είναι γνωστές κοινές αστοχίες, αναφέρονται στο Πρότυπο.

Αρχές και κατευθυντήριες οδηγίες

1. Αντιληπτό Περιεχόμενο

Οι πληροφορίες και τα στοιχεία διεπαφής χρήστη πρέπει να παρουσιάζονται στους χρήστες με τρόπους που μπορούν να αντιληφθούν.

1.1. Εναλλακτικά κειμένου

Παροχή εναλλακτικού κειμένου για κάθε περιεχόμενο που δεν διατίθεται σε μορφή κειμένου, ώστε να μπορεί να αποδοθεί σε άλλες μορφές που χρειάζονται οι χρήστες, όπως για παράδειγμα με μεγάλη γραμματοσειρά, σε Braille, σε ομιλία, με χρήση συμβόλων ή σε πιο απλή γλώσσα.

1.2. Πολυμέσα εξαρτώμενα από το χρόνο

Παροχή εναλλακτικών λύσεων για πολυμέσα που εξαρτώνται από το χρόνο.

(Μέσα εξαρτώμενα από το χρόνο: Περιλαμβάνουν διάφορες μορφές μέσων όπως βίντεο, ήχο, διαφάνειες ή οποιοδήποτε άλλο μέσο που έχει χρονική διάρκεια και παρουσιάζεται με την πάροδο του χρόνου)

1.3. Προσαρμόσιμο περιεχόμενο

Δημιουργία περιεχομένου που μπορεί να αποδοθεί με διαφορετικούς τρόπους (για παράδειγμα με απλούστερη διάταξη), χωρίς απώλεια πληροφοριών ή δομής.

1.4. Ευδιάκριτο περιεχόμενο

Διευκόλυνση της οπτικής και ηχητικής αντίληψης του περιεχομένου από τους χρήστες, συμπεριλαμβανομένης της διάκρισης των πληροφοριών προσκηνίου από το παρασκήνιο.

2. Λειτουργικό Περιεχόμενο

Τα στοιχεία που απαρτίζουν τη διεπαφή με το χρήστη και τα στοιχεία της πλοήγησης πρέπει να είναι λειτουργικά (δεν πρέπει η διεπαφή να απαιτεί αλληλεπίδραση που δεν μπορεί να πραγματοποιήσει ο χρήστης).

2.1. Προσβάσιμο περιεχόμενο μέσω πληκτρολογίου

Δυνατότητα χρήσης όλων των λειτουργιών μέσω πληκτρολογίου.

2.2. Επαρκής χρόνος

Παροχή στους χρήστες επαρκούς χρόνου για την ανάγνωση και χρήση του περιεχομένου.

2.3. Επιληπτικές κρίσεις και σωματικές αντιδράσεις

Αποφυγή σχεδιασμού περιεχομένου με τρόπο που είναι γνωστό ότι προκαλεί επιληπτικές κρίσεις ή σωματικές αντιδράσεις

2.4. Πλοηγίσιμο περιεχόμενο

Παροχή μηχανισμών που βοηθούν τους χρήστες να πλοηγούνται, να εντοπίζουν περιεχόμενο και να προσανατολίζονται ως προς το που βρίσκονται στον ιστότοπο.

2.5. Τρόποι εισαγωγής δεδομένων

Παροχή διευκολύνσεων στους χρήστες ώστε να χειρίζονται τη λειτουργικότητα ενός ιστοτόπου μέσω διαφόρων εισόδων εκτός του πληκτρολογίου.

3. Κατανοητό Περιεχόμενο

Ο χρήστης να μπορεί να καταλαβαίνει την πληροφορία όπως επίσης και τον τρόπο λειτουργίας μίας διεπαφής

3.1. Αναγνώσιμο περιεχόμενο

Το κειμενικό περιεχόμενο πρέπει να είναι αναγνώσιμο και κατανοητό.

3.2. Προβλέψιμο περιεχόμενο

Δημιουργία ιστοσελίδων με προβλέψιμη διάταξη και λειτουργία.

3.3. Βοήθεια κατά την εισαγωγή

Βοήθεια προς τους χρήστες ώστε να αποφεύγουν και να διορθώνουν τυχόν λάθη τους.

4. Εύρωστο Περιεχόμενο

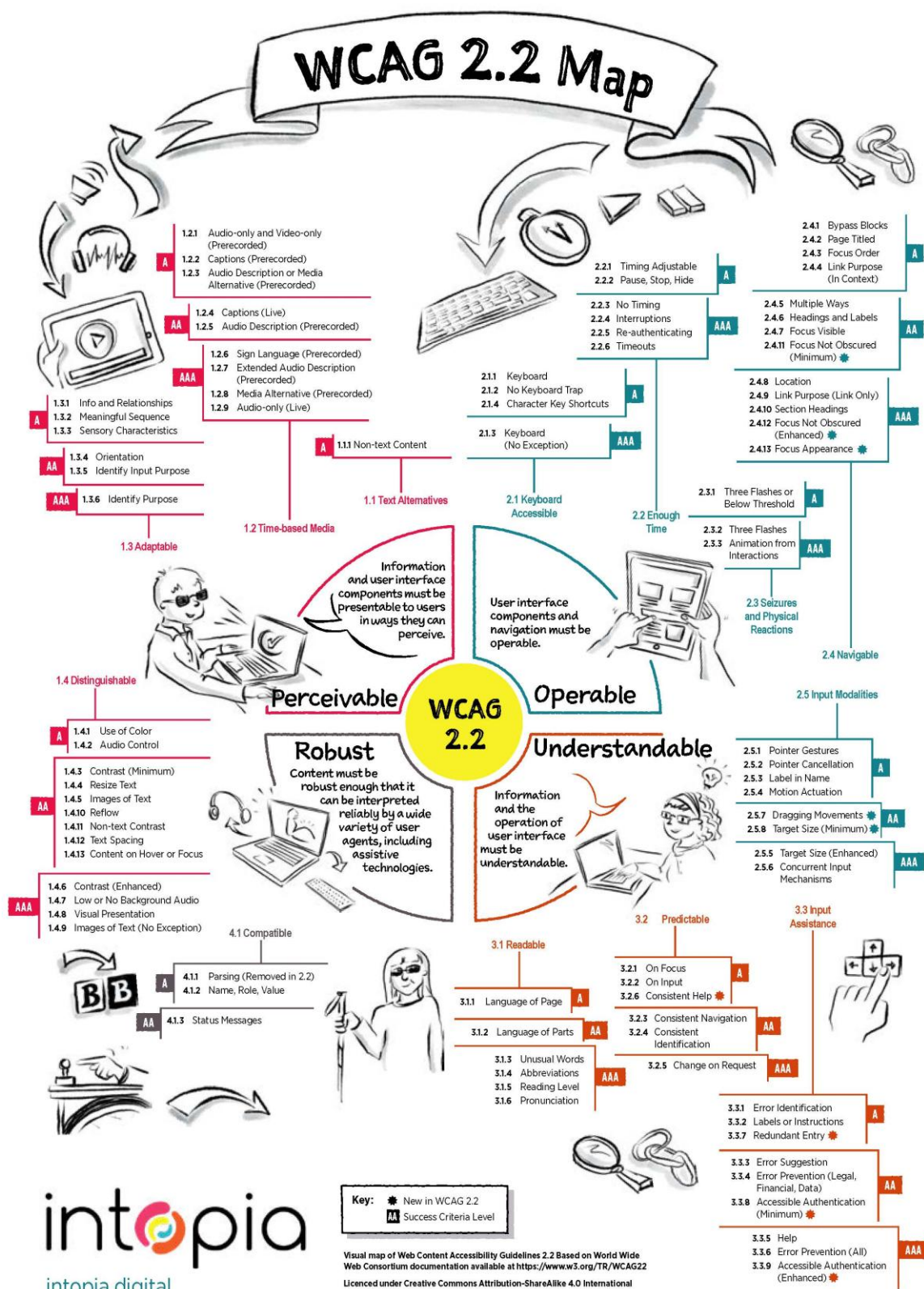
Το περιεχόμενο πρέπει να είναι εύρωστο ώστε να μπορεί να ερμηνεύεται από μια μεγάλη ποικιλία πρακτόρων χρηστών, συμπεριλαμβανομένων των υποστηρικτικών τεχνολογιών.

(Πράκτορας χρήστη: Στον Παγκόσμιο Ιστό, πράκτορας χρήστη είναι λογισμικό που χρησιμοποιείται για την ανάκτηση και τη διευκόλυνση της αλληλεπίδρασης του χρήστη με το περιεχόμενο του Ιστού. Οι πιο γνωστοί πράκτορες χρήστη είναι οι Web Browsers.)

4.1. Συμβατό περιεχόμενο

Ενίσχυση της συμβατότητας με τρέχοντες και μελλοντικούς πράκτορες χρήστη, συμπεριλαμβανομένων των υποστηρικτικών τεχνολογιών.

Γράφημα WCAG 2.2

Σχήμα 2: Απεικόνιση των αρχών και των οδηγιών του Προτύπου WCAG 2.2. Το σχήμα έχει δημιουργηθεί από την Intopia Digital.
Πηγή: [Intopia Digital](https://intopia.digital)

3. Λίστα καλών πρακτικών και συμβουλών

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται μία λίστα ελέγχων που μπορούν να εφαρμοστούν για να ελεγχθεί η Προσβασιμότητα ενός Ιστοτόπου. Τα παρακάτω σημεία ελέγχου, καλύπτουν αρκετά θέματα Προσβασιμότητας και έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να είναι γρήγορα και εύκολα, ακόμα και για κάποιον που δεν έχει εμπειρία στην Προσβασιμότητα και σε τεχνικές λεπτομέρειες, ώστε να αποκτήσει μία γενική ιδέα του κατά πόσο μία ιστοσελίδα είναι προσβάσιμη.

3.1 Τίτλοι ιστοσελίδων

Ο τίτλος είναι το πρώτο πράγμα που «διαβάζουν» οι αναγνώστες οθόνης όταν ο χρήστης επισκέπτεται μια ιστοσελίδα, οπότε κάθε ιστοσελίδα χρειάζεται έναν τίτλο. Οι τίτλοι φαίνονται επίσης στις καρτέλες περιήγησης και χρησιμοποιούνται ως σελιδοδείκτες.

Συμβουλές

- Κάθε ιστοσελίδα πρέπει να έχει έναν τίτλο.
- Ο τίτλος πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο ακριβής και να μεταφέρει τη σωστή πληροφορία για το περιεχόμενο της ιστοσελίδας
- Προτείνεται ο τίτλος κάθε ιστοσελίδας του ιστοτόπου να είναι μοναδικός.
- Συνήθως, ο τίτλος μίας ιστοσελίδας είναι ίδιος ή παρόμοιος με την επικεφαλίδα επιπέδου 1 (h1)

Παραδείγματα

```
<!DOCTYPE html>
<html class="no-js" lang="en" dir="ltr" prefix="og: http://ogp.me/ns#">
<head>
  <meta charset="utf-8">
  <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1, viewport-fit=cover">
  <meta http-equiv="X-UA-Compatible" content="IE=edge">
  <link rel="stylesheet" href="/WAI/assets/css/style.css?1734601671084811222">
  <title> Home | Web Accessibility Initiative (WAI) | W3C</title><style>li::marker {
    color: var(--faded-red);
```

Εικόνα 1: Στιγμιότυπο οθόνης από τον κώδικα της αρχικής σελίδας του ιστοτόπου του W3C WAI όπου φαίνεται ο τίτλος της ιστοσελίδας

3.2 Επικεφαλίδες

Οι επικεφαλίδες χρησιμοποιούνται για τον διαχωρισμό του περιεχομένου μιας ιστοσελίδας σε ενότητες. Αποτελούν τρόπο δόμησης του περιεχομένου μιας ιστοσελίδας και διευκολύνουν την αναγνωσιμότητα. Συχνά, οι επισκέπτες ενός ιστοτόπου εντοπίζουν τις επικεφαλίδες μίας σελίδα για να βρουν το περιεχόμενο που τους ενδιαφέρει.

Συμβουλές

- Κάθε ιστοσελίδα πρέπει να έχει τουλάχιστον μία επικεφαλίδα.
- Όταν το περιεχόμενο είναι επικεφαλίδα δομικά, πρέπει να σημαίνεται αντίστοιχα στον κώδικα της ιστοσελίδας αλλά και οπτικά.
- Δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται οι επικεφαλίδες απλά για μορφοποίηση του περιεχομένου.
- Οι επικεφαλίδες πρέπει να είναι σύντομες και όσο πιο ακριβείς γίνεται.
- Συστήνεται οι επικεφαλίδες να μην παρακάμπτουν επίπεδα.
- Συστήνεται η αρχική επικεφαλίδα κάθε σελίδας να είναι επιπέδου 1 (h1).
- Συστήνεται να υπάρχει μόνο μία επικεφαλίδα επιπέδου 1 σε κάθε ιστοσελίδα.

3.3 Πλοήγηση, πρόσβαση με χρήση πληκτρολογίου και οπτική εστίαση

Ο χρήστης ενός ιστοτόπου θα πρέπει να μπορεί να πλοηγείται στο περιεχόμενο που επιθυμεί με εύκολο τρόπο και να βρίσκει την πληροφορία που επιθυμεί. Επίσης θα πρέπει να μπορεί να εντοπίζει σε ποιο σημείο του ιστοτόπου βρίσκεται κάθε φορά.

Συμβουλές

- Γενικά προτείνεται για ευκολότερη πλοήγηση, ιδιαίτερα για τα Άτομα με Αναπηρία, να χρησιμοποιούνται τα HTML Landmarks (ορόσημα). Τα ορόσημα χρησιμοποιούνται για το διαχωρισμό μίας ιστοσελίδας σε τομείς και οργάνωση του περιεχομένου εντός αυτών των τομέων. Τα κυριότερα Landmarks που καλό είναι να υπάρχουν σε έναν ιστότοπο είναι τα παρακάτω:
 - Το <header> για την επικεφαλίδα.
 - Το <main> για το κύριο περιεχόμενο
 - Το <footer> για το υποσέλιδο
 - Το <nav> για μενού πλοήγησης

Σχετικά με το ορόσημο <nav> μπορεί να χρησιμοποιείται περισσότερο από μία φορά σε μία ιστοσελίδα αρκεί να διαχωρίζονται μεταξύ τους οι διαφορετικές εμφανίσεις. Αυτό μπορεί να γίνει με τη χρήση του aria-label.

- Διασφάλιση ότι ο χρήστης μπορεί να πλοηγηθεί σε όλα τα στοιχεία ενός μενού και των αντίστοιχων υπο-μενού με τη χρήση του πλήκτρου “Tab”.
- Προτείνεται να διατίθεται στην κορυφή κάθε ιστοσελίδας σύνδεσμος που οδηγεί το χρήστη στην ενότητα με το βασικό περιεχόμενο. (Σχετικό παράδειγμα εμφανίζεται στην [Εικόνα 2 της παρούσας ενότητας](#).)
- Διασφάλιση ότι η πρόσβαση σε όλες τις λειτουργίες της ιστοσελίδας είναι εφικτή με το πληκτρολόγιο. Συνήθως αυτό γίνεται με τη χρήση του πλήκτρου “Tab”. Με τον όρο λειτουργίες νοείται για παράδειγμα η πλοήγηση σε μία φόρμα για συμπλήρωση στοιχείων, η μετάβαση στον επόμενο σε σειρά σύνδεσμο και γενικά οποιοδήποτε στοιχείο πρέπει να μπορεί να λαμβάνει εστίαση.
- Έλεγχος ότι η χρήση του “Tab” προσπελαύνει τα στοιχεία με λογική σειρά, δηλαδή από αριστερά προς τα δεξιά και από πάνω προς τα κάτω.
- Σε περίπτωση που υπάρχουν σύνδεσμοι που ανοίγουν σε νέο παράθυρο, πρέπει ο χρήστης του αναγνώστη οθόνης να ενημερώνεται σχετικά. Αυτό μπορεί να γίνει με διαφόρους τρόπους.

Αναφέρονται παρακάτω παραδείγματα:

- Με χρήση εικονιδίου ακριβώς δίπλα από το σύνδεσμο με εναλλακτικό κείμενο “Άνοιγμα σε νέο παράθυρο”.

[Πανεπιστήμιο Πατρών](#)

```
<div>
  <a href="https://www.upatras.gr/" target="_blank">Πανεπιστήμιο Πατρών
    
  </a>
</div>
```

Εικόνα 2: Στιγμιότυπο οθόνης με παράδειγμα για το πως μπορεί να ενημερώνεται ο χρήστης ότι ένας σύνδεσμος ανοίγει σε νέο παράθυρο

- Να αναγράφεται δίπλα στο σύνδεσμο.

[Πανεπιστήμιο Πατρών \(Άνοιγμα σε νέο παράθυρο\)](#)

- Οι υπερσύνδεσμοι θα πρέπει να διαχωρίζονται οπτικά από το υπόλοιπο κείμενο. Οι υπερσύνδεσμοι πρέπει να έχουν διαφορετικό χρώμα και επιπλέον ένα από τα παρακάτω:
 - Υπογράμμιση
 - Υπογράμμιση όταν ο χρήστης κάνει “hover” ή “focus” στον υπερσύνδεσμο

- Διαφορετικό χρώμα στο “background” όταν ο χρήστης κάνει “hover” ή “focus” στον υπερσύνδεσμο
- Εξαίρεση αποτελούν οι υπερσύνδεσμοι που βρίσκονται σε μενού πλοήγησης.
- Τα μοτίβα πλοήγησης που επαναλαμβάνονται σε όλες (ή τουλάχιστον στις περισσότερες) τις σελίδες ενός ιστοτόπου πρέπει να εμφανίζονται με την ίδια σειρά και στο ίδιο σημείο, ώστε να μη δημιουργείται σύγχυση στο χρήστη.
- Θα πρέπει να είναι και οπτικά εμφανές στο χρήστη ποιο στοιχείο διάδρασης έχει την τρέχουσα εστίαση του πληκτρολογίου. Συνήθης τρόπος να γίνεται αυτό είναι είτε με αλλαγή του χρώματος του background του στοιχείου που λαμβάνει εστίαση είτε με την προσθήκη πλαισίου γύρω από αυτό.

Παραδείγματα

Εικόνα 3: Στιγμιότυπο οθόνης με απόσπασμα από τη κεφαλίδα της αρχικής σελίδας του ιστοτόπου του W3C WAI που φαίνεται ένας τρόπος χρήσης του συνδέσμου για μετάβαση στο κύριο περιεχόμενο.

```
<nav aria-label="Skip Link and Language Selector" id="controls" class="default-grid">
  <ul>
    <li><a href="#main">Skip to Content</a></li>
    <li class="opt">
      <a href="/WAI/meta/customize/">Change Text Size or Colors</a>
    </li>
    <li class="opt">
      <a href="/WAI/translations/">All Translations <svg focusable="false" aria-hidden="true" class="icon-translatio
    </li>
  </ul></nav>
<header id="site-header" class="default-grid with-gap">
  <div class="navigations">
    <nav class="metanav" aria-label="Meta & Search" lang="en">
      <ul>
        <li><a href="/WAI/about/participating/">Get Involved</a></li>
        <li><a href="/WAI/about/">About W3C WAI</a></li>
        <li>
          </li>
        </ul>
      </nav>
    </div>
  </header><nav class="mainnav" aria-label="Main" lang="en"><ul><li><a lang="en" href="/WAI/fundamentals/"><span>Accessibili
```

Εικόνα 4: Στιγμιότυπο οθόνης με αποσπάσματα από τον κώδικα της αρχικής σελίδας του ιστοτόπου του W3C WAI που φαίνονται τα τρία ορόσημα <nav> με διαφορετικό aria-label το καθένα

3.4 Εναλλακτικό κείμενο για εικόνες

Το εναλλακτικό κείμενο ουσιαστικά περιγράφει την εμφάνιση ή τη λειτουργία μιας εικόνας σε μια ιστοσελίδα. «Διαβάζεται» από τους αναγνώστες οθόνες, ώστε οι χρήστες που δεν τις βλέπουν να μπορούν να πάρουν την πληροφορία που μεταφέρει. Θα πρέπει να είναι λειτουργικό και να παρέχει μια ισοδύναμη εμπειρία για το χρήστη που δεν μπορεί να δει τις εικόνες, χωρίς να περιγράφεται απαραίτητα η εικόνα.

Η σύνταξη και η χρήση σωστού εναλλακτικού κειμένου εξαρτάται από τον τύπο της εικόνας για τον οποίο χρησιμοποιείται και σε πολλές περιπτώσεις είναι υποκειμενικό.

Συμβουλές

- Το μήκος του εναλλακτικού κειμένου πρέπει να είναι μέχρι περίπου 150 χαρακτήρες (1-2 προτάσεις)
- Δεν πρέπει να γίνεται χρήση φράσεων όπως «Εικόνα που...»
- Το εναλλακτικό κείμενο διαμορφώνεται ανάλογα με τα συμφραζόμενα του περιεχομένου στο οποίο βρίσκεται. Η ίδια εικόνα δηλαδή, ενδέχεται να έχει διαφορετικό εναλλακτικό κείμενο σε δύο διαφορετικούς ιστοτόπους που δεν έχουν ίδια θεματολογία.
- Για **εικόνες χωρίς κείμενο ή με πολύ μικρό κείμενο** (1-2 λέξεις) το εναλλακτικό κείμενο περιγράφει το σκοπό της εικόνας ώστε ο χρήστης που δε τη βλέπει να καταλάβει για ποιο λόγο υπάρχει και τι αναπαριστά. Το εναλλακτικό κείμενο εξαρτάται και από το γενικότερο πλαίσιο στο οποίο χρησιμοποιείται.
- Οι **διακοσμητικές εικόνες** δηλαδή εκείνες που δεν προσφέρουν κάποια πληροφορία, αλλά έχουν χρησιμοποιηθεί για διακοσμητικούς λόγους, πρέπει να σημαίνονται ως διακοσμητικές και να “κρύβονται” από τους αναγνώστες οθόνης.

Αυτό μπορεί να γίνει με διάφορους τρόπους. Για παράδειγμα στο CMS WordPress αρκεί το εναλλακτικό κείμενο στο αντίστοιχο πεδίο να παραμείνει κενό, συνεπώς στον κώδικα εμφανίζεται `alt=""`.

- Οι **εικόνες που υποδεικνύουν κάποια λειτουργία**, δηλαδή αυτές που χρησιμοποιούνται ως κουμπιά, ως σύνδεσμοι ή ως στοιχεία ελέγχου, πρέπει να περιγράφουν με σαφήνεια τον προορισμό, το σκοπό, τη λειτουργία ή τη δράση.
- Για **εικόνες με πολύπλοκο περιεχόμενο ή με κειμενικό περιεχόμενο**, όπως αφίσες ενημερωτικές, γραφήματα, διαγράμματα, εικόνες με ενημερωτικό κείμενο κ.α., πρέπει να παρέχεται ένα σύντομο εναλλακτικό κείμενο και στη συνέχεια να μπορεί ο χρήστης να βλέπει την επιπλέον πληροφορία διαθέσιμη με κάποιον άλλον τρόπο (όχι δηλαδή στο εναλλακτικό κείμενο). Ο χρήστης θα πρέπει να γνωρίζει την ύπαρξη της επιπλέον πληροφορίας.

Παραδείγματα

1. <https://www.w3.org/WAI/tutorials/images/decorative/>
2. Για ένα κουμπί αναζήτησης που απεικονίζεται με το εικονίδιο ενός μεγεθυντικού φακού, το κατάλληλο εναλλακτικό κείμενο είναι «Αναζήτηση», και όχι η περιγραφή της εικόνας «Μεγεθυντικός φακός»

3. Η παρακάτω εικόνα, ανάλογα με τον ιστότοπο στον οποίο “ανεβαίνει”, μπορεί:
 - Να σημανθεί ως διακοσμητική.
 - Να εστιάσει στην τεχνική προσθήκης λουλουδιών σε βάζο, σε έναν ιστότοπο για παράδειγμα διακοσμητικής.
 - Να εστιάσει στη συγκεκριμένη ποικιλία λουλουδιού, σε έναν ιστότοπο για παράδειγμα βοτανολογίας.

3.5 Χρήση χρωμάτων και χρωματική αντίθεση

Η χρήση χρωμάτων είναι ένας πολύ καλός τρόπος να βελτιωθεί η οπτική παρουσίαση του περιεχομένου ενός ιστοτόπου και να το κάνει ελκυστικό. Τα χρώματα χρησιμοποιούνται με διαφόρους τρόπους, όπως απλά για διακόσμηση του περιεχομένου, για έμφαση σε κάποια σημεία μίας ιστοσελίδας, για διαχωρισμό 2 αντικειμένων μεταξύ τους, κ.α.

Συμβουλές

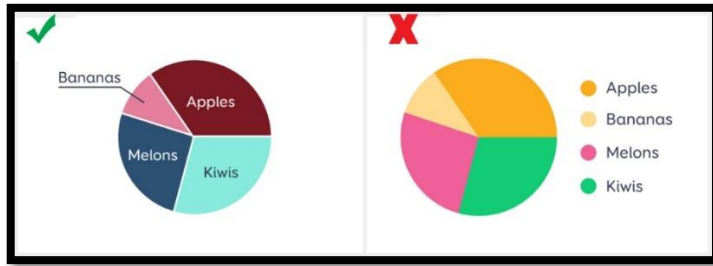
- Το χρώμα δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως το μοναδικό μέσο μεταφοράς σημαντικής πληροφορίας. Πρέπει να χρησιμοποιείται συμπληρωματικά.

- Το κείμενο σε σχέση με το “background” στο οποίο βρίσκεται θα πρέπει να έχει υψηλή χρωματική αντίθεση. Παρακάτω αναφέρεται αναλυτικά η αναλογία της αντίθεσης που πρέπει να υπάρχει ανάλογα με το μέγεθος της γραμματοσειράς που χρησιμοποιείται και το επίπεδο συμμόρφωσης που πρέπει να επιτευχθεί για το Πρότυπο WCAG 2.2.
Επισημαίνεται ότι κείμενο με μικρή γραμματοσειρά είναι αυτό με γραμματοσειρά μικρότερη από 18pt (περίπου 24px) ή με 14pt (περίπου 18.6px) και έντονης γραφής (strong).
Προκειμένου να ελεγχθεί η αναλογία αντίθεσης που χρησιμοποιείται υπάρχουν χρήσιμα εργαλεία όπως το [Contrast Checker της WebAim](#).
 - Επίπεδο AA και κείμενο με μικρή γραμματοσειρά: Αναλογία τουλάχιστον 4.5 : 1
 - Επίπεδο AA και κείμενο με μεγάλη γραμματοσειρά: Αναλογία τουλάχιστον 3 : 1
 - Επίπεδο AAA και κείμενο με μικρή γραμματοσειρά: Αναλογία τουλάχιστον 7 : 1
 - Επίπεδο AAA και κείμενο με μεγάλη γραμματοσειρά, χρωματική αντίθεση τουλάχιστον 4.5 προς 1
- Συστήνεται το κειμενικό περιεχόμενο να μην μπαίνει σε εικόνες ώστε να μπορεί ο χρήστης να τροποποιεί τα χρώματα βάσει των αναγκών του.

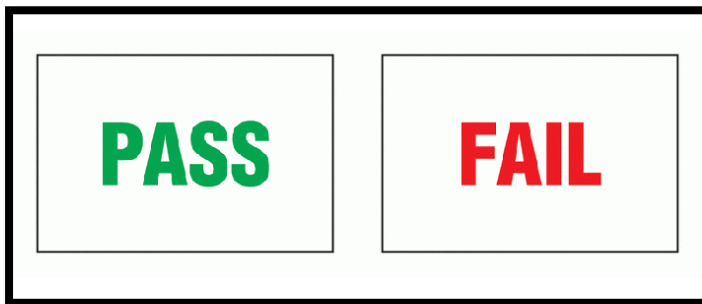
Παραδείγματα

1. Στην παρακάτω εικόνα δίνονται δύο διαφορετικά παραδείγματα όπου στην πρώτη περίπτωση ορθά το χρώμα δεν είναι ο μόνος τρόπος μεταφοράς πληροφορίας, ενώ στη δεύτερη και λανθασμένη

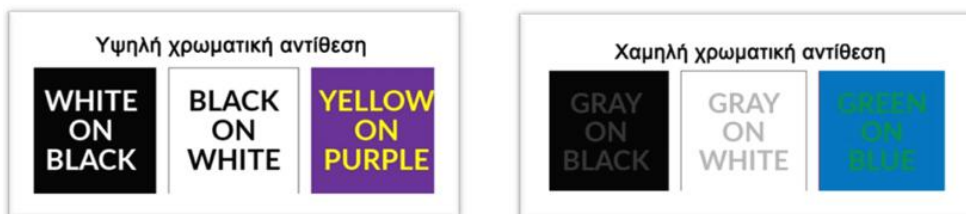
περίπτωση είναι.

2. Στη φωτογραφία που φαίνεται παρακάτω εκτός από τη χρήση χρώματος, το αποτέλεσμα είναι εμφανές και από το κείμενο που αναγράφεται.

3. Στο πρώτο κομμάτι της παρακάτω εικόνας δίνονται τρεις περιπτώσεις όπου υπάρχει υψηλή χρωματική αντίθεση για τις χρωματικές επιλογές των γραμμάτων και του background, ενώ στο δεύτερο κομμάτι δίνονται τρεις περιπτώσεις με χαμηλή χρωματική αντίθεση.

3.6 Εναλλακτικά πολυμέσων (video, ήχος)

Στην ενότητα αυτή, ανήκουν 3 κατηγορίες αρχείων που χρήζουν προσοχής:

- Video με ήχο και εικόνα
- Video μόνο με εικόνα
- Αρχείο ήχου

Τα πολυμέσα επίσης μπορεί να είναι προεγγεγραμμένα ή να είναι σε ζωντανή μετάδοση. Η διάκριση αυτή είναι σημαντική καθώς ανάλογα σε ποια από τις δύο κατηγορίες ανήκει το αρχείο, διαφέρουν και οι απαιτήσεις του Προτύπου WCAG 2.2.

Σημαντική Ορολογία

- **Λεζάντες (ή υπότιτλοι) (Captions)** → Κείμενο που συγχρονίζεται με το ηχητικό κομμάτι του αρχείου και εμφανίζεται στην οθόνη του χρήστη με την κατάλληλη ταχύτητα και το σωστό συγχρονισμό. Μπορούν να είναι είτε «ανοικτές» είτε «κλειστές» (open captions/ closed captions).
 - **Ανοικτές λεζάντες** → Είναι μόνιμα ενσωματωμένες στο βίντεο και δεν μπορούν να απενεργοποιηθούν από τον θεατή
 - **Κλειστές λεζάντες** → Μπορούν να ενεργοποιηθούν ή να απενεργοποιηθούν από τον θεατή
- **Μεταγραφή (Transcript)** → Κείμενο που μεταφέρει την ακουστική πληροφορία ενός video, δηλαδή όχι μόνο την ομιλία αλλά και σημαντικά ακουστικά στοιχεία. Παράλληλα, αναγράφονται και σημαντικά στοιχεία που αφορούν το οπτικό μέρος ενός video.
- **Ακουστική περιγραφή (Audio description)** → Ακουστικό αρχείο που περιέχει αφήγηση σχετικά με τα οπτικά στοιχεία που βρίσκονται σε ένα video ώστε να μπορεί ένας χρήστης με οπτική αναπηρία να καταλάβει το οπτικό περιεχόμενο ενός video. Μπορεί να περιλαμβάνει περιγραφές των σκηνικών, εκφράσεις του προσώπου, και σημαντικές ενέργειες που λαμβάνουν χώρα.
- **Διερμηνεία νοηματικής γλώσσας (Sign Language Interpretation)** → Βίντεο διερμηνείας της νοηματικής γλώσσας συγχρονισμένο με το αρχείο πολυμέσων (ακόμα και ενσωματωμένο), για τα ΑμεΑ που χρησιμοποιούν τη νοηματική γλώσσα.

Συμβουλές

- Έλεγχος ότι τα στοιχεία που ελέγχουν τα πολυμέσα (για παράδειγμα παύση, διακοπή, συνέχεια, κ.α.) σημαίνονται και είναι προσβάσιμα από το πληκτρολόγιο. Ο έλεγχος για αυτό γίνεται με τη χρήση του πλήκτρου “Tab” και του κατά πόσο αυτό προσπελαύνει όλα τα στοιχεία ελέγχου των πολυμέσων και στη συνέχεια δίνεται η δυνατότητα ενεργοποίησης/ απενεργοποίησής τους (με το πλήκτρο “Space” ή “Enter”). Αν το εργαλείο που χρησιμοποιείται για να προβληθεί το βίντεο (ή να ακουστεί το αρχείο) δεν είναι προσβάσιμο, τότε θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ένα εναλλακτικό εργαλείο.
- **Απαιτήσεις σχετικά με τα προεγγεγραμμένα αρχεία πολυμέσων για το επίπεδο AA**

	Λεζάντες	Μεταγραφή	Ακουστική περιγραφή	Διερμηνεία νοηματικής γλώσσας
Video με ήχο και εικόνα	Ναι		Ναι	
Video μόνο με εικόνα			Ναι	
Αρχείο ήχου		Ναι		

Πίνακας 1: Απαιτήσεις για το επίπεδο AA του WCAG 2.2 για τα προεγγεγραμμένα αρχεία πολυμέσων

- Απαιτήσεις σχετικά με τα αρχεία πολυμέσων σε ζωντανή μετάδοση για το επίπεδο AA

	Λεζάντες	Μεταγραφή	Ακουστική περιγραφή	Διερμηνεία νοηματικής γλώσσας
Video με ήχο και εικόνα	Ναι			
Video μόνο με εικόνα				
Αρχείο ήχου				

Πίνακας 2: Απαιτήσεις για το επίπεδο AA του WCAG 2.2 για τα αρχεία πολυμέσων σε ζωντανή μετάδοση

3.7 Πίνακες

Συμβουλές

- Η διάταξη του περιεχομένου μίας ιστοσελίδας δεν πρέπει να γίνεται με χρήση πινάκων, αλλά με χρήση CSS. Οι πίνακες πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο για την οργάνωση δεδομένων.
- Κάθε πίνακας συστήνεται να έχει λεζάντα (ή επικεφαλίδα) η οποία θα αναγράφει το σκοπό του πίνακα.
- Κάθε πίνακας πρέπει να έχει επικεφαλίδες στις στήλες, στις γραμμές ή και στα δύο.
- Οι σύνθετοι πίνακες, με ενσωματωμένα κελιά, πρέπει να αποφεύγονται. Ωστόσο, αν χρησιμοποιούνται πρέπει με κατάλληλες τεχνικές να μετατρέπονται σε προσβάσιμοι. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προσβασιμότητα των σύνθετων πινάκων καθώς και παραδείγματα μπορούν να βρεθούν στον παρακάτω σύνδεσμο.

[Tables with Irregular Headers](#)

3.8 Φόρμες, ετικέτες και σφάλματα

Οι φόρμες σε έναν ιστότοπο χρησιμοποιούνται συνήθως για την παροχή υπηρεσιών αλληλεπίδρασης με τον χρήστη, όπως για παράδειγμα για σύνδεση, εγγραφή και επικοινωνία. Ωστόσο, συχνά εμφανίζουν προβλήματα προσβασιμότητας και ο σωστός σχεδιασμός τους είναι ιδιαίτερης σημασίας.

Συμβουλές

- Το W3C παρέχει tutorial για την προσβασιμότητα των φορμών στον παρακάτω σύνδεσμο: [Forms Tutorial](#)
- Πρέπει να ελέγχεται ότι η φόρμα μπορεί να συμπληρωθεί αποκλειστικά με χρήση του πληκτρολογίου. Για παράδειγμα με χρήση του πλήκτρου “Tab”, ο χρήστης μεταβαίνει για συμπλήρωση στο επόμενο πεδίο, ενώ στο τέλος η υποβολή της φόρμας πραγματοποιείται με το πλήκτρο “Enter”.
- Όλα τα πεδία πρέπει να έχουν ετικέτες (labels) που ενημερώνουν το χρήστη για την πληροφορία που πρέπει να εισάγει.
- Συστήνεται να δίνονται στο χρήστη οδηγίες για την ορθή συμπλήρωση της φόρμας. Όταν οι οδηγίες αφορούν ολόκληρη τη φόρμα, μπορούν να δίνονται σε μορφή κειμένου πριν τη φόρμα. Όταν αφορούν ένα συγκεκριμένο πεδίο, μπορούν να μπαίνουν στην ετικέτα του πεδίου.
- Όταν πρόκειται για φόρμες προς συμπλήρωση συστήνεται να υπάρχει πρόβλεψη για την αυτόματη συμπλήρωση των πεδίων
- Τα πεδία που είναι υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πρέπει να σχεδιάζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι εμφανές στο χρήστη ότι είναι υποχρεωτικά. Αυτό συνήθως γίνεται με την ύπαρξη του συμβόλου * σε κόκκινο χρώμα και το κείμενο “υποχρεωτικό πεδίο”. Ωστόσο πρέπει και στον κώδικα να σημαίνεται αντίστοιχα για παράδειγμα με τη χρήση του `aria-required="true"`.
- Όταν ο χρήστης υποβάλει επιτυχώς μία φόρμα πρέπει να ενημερώνεται σχετικά.
- Όταν ο χρήστης υποβάλει μία φόρμα, αλλά εμφανίζονται σφάλματα, θα πρέπει να δίνεται ανατροφοδότηση στο χρήστη που θα περιγράφει ακριβώς το σφάλμα και πως μπορεί να το διορθώσει.
- Συστήνεται όταν σε μία φόρμα εμφανίζονται σφάλματα, τα πεδία που είναι σωστά να παραμένουν συμπληρωμένα και να μην απαιτείται από το χρήστη να τα συμπληρώσει εκ νέου (με εξαίρεση πεδία για ευαίσθητα δεδομένα).

Παραδείγματα

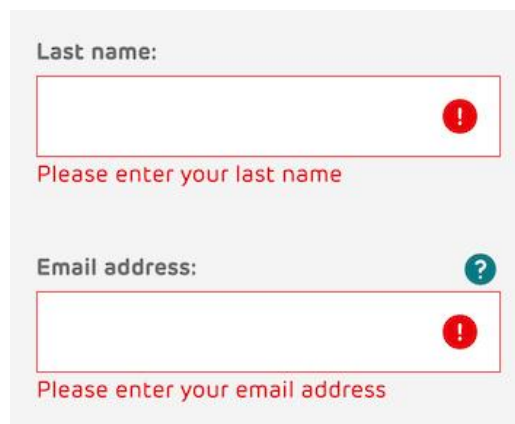
1. Στην παρακάτω εικόνα δίνεται παράδειγμα για το πως χρησιμοποιούνται οι ετικέτες στις φόρμες. Είναι ενδεικτικό ότι εκτός από την ετικέτα, δίνονται και οδηγίες στο χρήστη για τη σωστή μορφή της ημερομηνίας που πρέπει να εισαχθεί.

The image shows a code snippet for a form. It includes a label 'Expiration date (MM/YYYY):' followed by a text input field. Below the code snippet, the HTML code is displayed: `<label for="expire">Expiration date (MM/YYYY): </label><br><input type="text" name="expire" id="expire">`

Εικόνα 5 : Παράδειγμα από τον ιστότοπο W3C για σωστή χρήση των ετικετών
Πηγή: <https://www.w3.org/WAI/tutorials/forms/instructions/>

2. Στην παρακάτω εικόνα υπάρχει ξεκάθαρη οπτική ένδειξη με τα πεδία που δεν συμπληρώθηκαν σωστά, ενώ υπάρχει και συνοδευτικό κείμενο πλησίον του πεδίου που αναγράφει το σφάλμα και πως πρέπει να διορθωθεί. Σημειώνεται ότι το κείμενο του σφάλματος πρέπει να είναι “ορατό” και στους χρήστες αναγνωστών οθόνης.

The image shows a form with two input fields. The first field is labeled 'Last name:' and has a red border with a red exclamation mark icon. Below it, the text 'Please enter your last name' is displayed in red. The second field is labeled 'Email address:' and also has a red border with a red exclamation mark icon. Below it, the text 'Please enter your email address' is displayed in red. A green question mark icon is visible next to the 'Email address:' label.

Εικόνα 6: Παράδειγμα από τον ιστότοπο W3Schools με μηνύματα σφάλματος κατά τη συμπλήρωση φόρμας
Πηγή: https://www.w3schools.com/accessibility/accessibility_errors.php

3.9 Γραμματοσειρές

Συμβουλές

- Προτείνεται να γίνεται χρήση διαδεδομένων γραμματοσειρών, π.χ. Sans serif, Arial ή Calibri.
- Προτείνεται να αποφεύγεται η υπερβολική χρήση κεφαλαίων, πλάγιων ή υπογραμμισμένων γραμμάτων.

- Το ύψος γραμμής (διάστιχο) πρέπει να είναι τουλάχιστον 1.5 φορά το μέγεθος της γραμματοσειράς.
- Το κενό μετά από μία παράγραφο πρέπει να είναι τουλάχιστον 2 φορές το μέγεθος της γραμματοσειράς.
- Το μέγεθος της γραμματοσειράς του κειμένου σε κάθε ιστοσελίδα πρέπει να μπορεί αυξηθεί σε ποσοστό τουλάχιστον 200 % σε σχέση με το προεπιλεγμένο μέγεθος του κειμένου. Όταν το κείμενο αυξηθεί σε μέγεθος (μέχρι και 200%) πρέπει:
 - Να εξακολουθεί να φαίνεται στην εικόνα.
 - Το κείμενο, οι εικόνες και το υπόλοιπο περιεχόμενο να μην αλληλο-επικαλύπτονται.
 - Όλα τα κουμπιά, τα πεδία φόρμας και άλλα στοιχεία, είναι ορατά και εύχρηστα.
 - Να μην απαιτείται οριζόντια κύλιση για να διαβαστούν οι προτάσεις ή κάποιο σύνολο κειμένου.
- Συνίσταται να μην χρησιμοποιείται πλήρης ή δεξιά στοίχιση, αλλά μόνο αριστερή.

4. Συνοπτικές οδηγίες για έλεγχο

Στις προηγούμενες ενότητες αναλύθηκαν κάποια σημαντικά στοιχεία που περιέχονται σε έναν ιστότοπο και πως πρέπει να εμφανίζονται ή σημαίνονται στον κώδικα προκειμένου να πληρούν τις προδιαγραφές της προσβασιμότητας.

Στην ενότητα αυτή δίνεται μία συνοπτική λίστα ελέγχων που πρέπει να πραγματοποιούνται για να ικανοποιείται το Πρότυπο WCAG 2.2. Η λίστα δεν περιέχει όλους τους πιθανούς ελέγχους, ωστόσο αποτελεί μία καλή βάση για να ελεγχθεί το κατά πόσο πληρείται το Πρότυπο.

Επισημαίνεται ότι κάποια από αυτά που αναφέρονται είναι απαιτήσεις του Προτύπου προκειμένου να επιτευχθεί το επίπεδο AA, ενώ κάποια άλλα είναι καλές πρακτικές και καλό είναι να ακολουθούνται.

Τίτλος	Περιγραφή	Αληθές
Τίτλος ιστοσελίδας	• Κάθε ιστοσελίδα πρέπει να έχει έναν τίτλο και συστήνεται να είναι μοναδικός για κάθε σελίδα του ιστοτόπου. • Περισσότερα για τους τίτλους στην Ενότητα 3.1.	
Γλώσσα ιστοτόπου	• Η γλώσσα μίας ιστοσελίδας πρέπει να προσδιορίζεται στον κώδικα με τη χρήση του κατάλληλου κωδικού γλώσσας στην ετικέτα <html>. Για παράδειγμα για ελληνικά πρέπει να υπάρχει το <html lang="el"> .	

Γραμματοσειρά	• Η γραμματοσειρά πρέπει να είναι ευανάγνωστη και να πληροί τις προδιαγραφές τόσο για τα ενδεδειγμένα κενά μεταξύ σειρών και παραγράφων, όσο και για τη δυνατότητα μεγέθυνσης. • Πρέπει να πληρούνται τα κριτήρια της υψηλής χρωματικής αντίθεσης σε σχέση με το “background”. • Περισσότερα για τις γραμματοσειρές στην Ενότητα 3.9	
Δόμηση σελίδας και περιεχομένου	• Έλεγχος ότι όλο το περιεχόμενο του ιστοτόπου είναι εντός των κύριων οροσήμων (landmarks). • Έλεγχος ότι σε κάθε ιστοσελίδα υπάρχει επικεφαλίδα επιπέδου 1 και αν υπάρχουν επικεφαλίδες επόμενων επιπέδων βρίσκονται στο κατάλληλο ιεραρχικό επίπεδο χωρίς να παρακάμπτονται επίπεδα. • Περισσότερα για τις επικεφαλίδες στην Ενότητα 3.2	
Πλοήγηση	• Έλεγχος ότι χρησιμοποιούνται σωστά τα HTML Landmarks (ορόσημα). • Έλεγχος ότι η πρόσβαση σε όλες τις λειτουργίες της ιστοσελίδας είναι εφικτή με τη χρήση του πληκτρολογίου. • Έλεγχος ότι ο χρήστης μπορεί να πλοηγηθεί σε όλα τα στοιχεία ενός μενού και των αντίστοιχων υπο-μενού με τη χρήση του πλήκτρου “Tab”. • Όταν υπάρχουν περισσότερα από ένα μενού πλοήγησης (nav menus), έλεγχος ότι διαχωρίζονται μεταξύ τους με τη χρήση των aria-labels. • Όταν υπάρχουν υπερσύνδεσμοι, πρέπει να αποφεύγεται να έχουν ως κείμενο τα «Διαβάστε περισσότερα» ή «Κάντε κλικ εδώ», αλλά στο κείμενο να αναγράφεται ο προορισμός. • Όταν υπάρχουν υπερσύνδεσμοι που ανοίγουν σε νέο παράθυρο, οι χρήστες αναγνωστών οθόνης πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με χρήση για παράδειγμα των aria-labels. • Έλεγχος ότι υπάρχει οπτική ένδειξη για το στοιχείο που έχει λάβει “εστίαση” (focus visible). • Περισσότερα για την πλοήγηση στην Ενότητα 3.3	
Πολυμέσα	• Ανάλογα με το είδος του αρχείου πρέπει να ελέγχεται αν απαιτούνται λεζάντες, μεταγραφή, ακουστική περιγραφή ή διερμηνεία νοηματικής γλώσσας.	

	• Έλεγχος ότι τα πεδία που ελέγχουν τα πολυμέσα (για παράδειγμα παύση, διακοπή, συνέχεια, κ.α.) σημαίνονται και είναι προσβάσιμα από το πληκτρολόγιο. • Όταν υπάρχουν πολυμέσα όπου ο ήχος αναπαράγεται αυτόματα, πρέπει να διατίθεται μηχανισμός για την απενεργοποίηση του. • Περισσότερα για τα Πολυμέσα στην Ενότητα 3.6	
Διάφορα	1. Οι ιστοτόποι των φορέων του Δημοσίου Τομέα πρέπει να έχουν Δήλωση Προσβασιμότητας. 2. Για όλες τις εικόνες ενός ιστοτόπου και ανάλογα με το είδος και τη χρήση της κάθε εικόνας, πρέπει να μπαίνει και το κατάλληλο εναλλακτικό κείμενο. Πληροφορίες σχετικά με την ορθή σύνταξη εναλλακτικού κειμένου υπάρχουν στην Ενότητα 3.4. 3. Όταν χρησιμοποιούνται πίνακες, πρέπει να ελέγχεται ότι έχουν επικεφαλίδες, λεζάντα και ακολουθούν τις αρχές της υψηλής χρωματικής αντίθεσης. Περισσότερα για τους πίνακες στην Ενότητα 3.7 4. Όταν χρησιμοποιούνται φόρμες, πρέπει να ελέγχεται ότι όλα τα πεδία έχουν τις κατάλληλες ετικέτες, παρέχονται στο χρήστη οδηγίες και υποδείξεις συμπλήρωσής τους και διατίθενται μηχανισμοί για πρόληψη και διόρθωση σφαλμάτων. Περισσότερα για τις φόρμες στην Ενότητα 3.8 5. Το περιεχόμενο δεν πρέπει να περιορίζει την προβολή και τη λειτουργία του σε έναν μόνο προσανατολισμό οθόνης, όπως κατακόρυφο ή οριζόντιο, εκτός εάν ένας συγκεκριμένος προσανατολισμός οθόνης είναι απαραίτητος. 6. Πρέπει να διασφαλίζεται ότι ο ιστότοπος προσαρμόζεται σωστά σε διαφορετικά μεγέθη οθόνης και το περιεχόμενο για να διαβαστεί δεν απαιτεί κύλιση σε 2 κατευθύνσεις ταυτόχρονα (οριζόντια και κάθετα). 7. Όταν σε έναν ιστότοπο υπάρχει λειτουργία που απαιτεί η αλληλεπίδραση από το χρήστη να γίνει σε συγκεκριμένο χρονικό περιθώριο, πρέπει να υπάρχει μηχανισμός που θα επιτρέπει στους χρήστες να ελέγχουν τα χρονικά όρια απενεργοποιώντας τα,	

	προσαρμόζοντάς τα ή επεκτείνοντάς τα (εκτός εάν το χρονικό περιθώριο είναι απαραίτητο). 8. Όταν σε μία ιστοσελίδα εμφανίζεται περιεχόμενο που αναβοσβήνει, πρέπει να ελέγχεται ότι αυτό δεν αναβοσβήνει περισσότερες από 3 φορές το δευτερόλεπτο. 9. Συστήνεται να μην χρησιμοποιείται Captcha για να καθοριστεί εάν ο χρήστης είναι άνθρωπος και όχι bot, καθώς συνήθως εμφανίζει προβλήματα προσβασιμότητας. Ωστόσο, αν χρησιμοποιηθεί, θα πρέπει ένα προσφέρονται επιλογές τόσο για οπτικό Captcha όσο και για ηχητικό. Παράλληλα, διατίθενται και άλλες επιλογές όπου δεν απαιτείται η αλληλεπίδραση του χρήστη για να ελεγχθεί η δραστηριότητα από bots. Ένα παράδειγμα αποτελεί το Honeyrot όπου ουσιαστικά παρέχεται ένα Captcha ορατό σε bots αλλά όχι σε ανθρώπους και υποστηρίζεται σε πολλά συστήματα διαχείρισης περιεχομένου όπως το Drupal Honeyrots και σε πολλά πρόσθετα για το WordPress. Περισσότερες πληροφορίες που αφορούν την προσβασιμότητα του Captcha καθώς και εναλλακτικές επιλογές μπορείτε να βρείτε στο σχετικό σύνδεσμο του W3C. 10. Η χρήση των προσθέτων προσβασιμότητας (accessibility widgets ή accessibility overlays), δεν επιλύουν τα προβλήματα προσβασιμότητας και συνεπώς καλό είναι να μην χρησιμοποιούνται ή τουλάχιστον να χρησιμοποιούνται συμπληρωματικά με την πλήρη εφαρμογή του Προτύπου Προσβασιμότητας.	
--	---	--

5. Τρόποι αξιολόγησης προσβασιμότητας

Για να αξιολογηθεί η προσβασιμότητα ενός ιστοτόπου πρέπει να γίνει συνδυασμός των παρακάτω μεθόδων

1. Χειροκίνητος έλεγχος
2. Χρήση εργαλείων ελέγχου προσβασιμότητας
3. Χρήση αναγνώστων οθόνης
4. Αξιολόγηση από πραγματικούς χρήστες.

Ωστόσο, στα πλαίσια ενός βασικού ελέγχου, προτείνεται να ακολουθούνται οι δύο πρώτες μέθοδοι. Ο χειροκίνητος έλεγχος είναι απαραίτητος γιατί τα αυτοματοποιημένα εργαλεία δεν μπορούν να ανιχνευθούν όλα τα προβλήματα προσβασιμότητας που πιθανόν να υπάρχουν.

Υπάρχουν πολλά εργαλεία που κάνουν αυτόματους ελέγχους και αξιολογούν έναν Ιστότοπο ως προς την Προσβασιμότητα, τουλάχιστον σε ένα βαθμό. Στο σύνδεσμο <https://www.w3.org/WAI/ER/tools/>, ο οργανισμός W3C παρέχει ένα σύνολο εργαλείων αξιολόγησης, όπου είναι είτε προϊόντα λογισμικού, είτε on-line υπηρεσίες. Ανάλογα με τις ανάγκες, μπορεί ο διαχειριστής ενός Ιστοτόπου να επιλέξει το κατάλληλο εργαλείο.

Ωστόσο ένα καλό και εύχρηστο εργαλείο είναι το [Wave WAVE Web Accessibility Evaluation Tool](#), το οποίο διατίθεται και σε μορφή προσθέτου στους Browsers, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιείται πιο εύκολα και άμεσα. Επισημαίνεται ότι ο έλεγχος με το παραπάνω βοηθητικό εργαλείο θα πρέπει να γίνεται σε κάθε ιστοσελίδα και όχι μόνο για την κεντρική σελίδα του Ιστοτόπου.

5. Βιβλιογραφία

- Web Accessibility Initiative (WAI)
Σύνδεσμος: <https://www.w3.org/WAI/>
- Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Παγκοσμίου Ιστού 2.0
Σύνδεσμος: <http://www.w3c.gr/wai/translations/wcag20.html>
- How to Meet WCAG (Quick Reference)
Σύνδεσμος: <https://www.w3.org/WAI/WCAG21/quickref/?versions=2.0>
- Introduction to Web Accessibility | Web Accessibility Initiative (WAI) | W3C
Σύνδεσμος: <https://www.w3.org/WAI/fundamentals/accessibility-intro/>
- Checklist for Web Content Accessibility Guidelines 2.0
Σύνδεσμος: <https://www.w3.org/TR/2006/WD-WCAG20-20060427/appendixB.html>
- WebAIM: WebAIM's WCAG 2 Checklist
Σύνδεσμος: <https://webaim.org/standards/wcag/checklist/>